

*Taustatietoa valtavirtaistamisesta
ja sukupuolivaikutusten
arvioinnista*

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen on hallinnollinen keino tasa-arvon edistämiseksi. Sillä on toteutuessaan laajat vaikutukset koko yhteiskuntaan. Kaikissa ministeriöissä ja niiden alaisissa virastoissa ja laitoksissa tehdään päätöksiä, joilla voi olla erilaisia vaikutuksia miehiin ja naisiin, tyttöihin ja poikiin, sekä sukupuolten väliseen tasa-arvoon yleensä.

Valtavirtaistamisen tavoitteena on kehittää sellaisia hallinto- ja toimintatapoja, jotka tukevat tasa-arvon edistämistä osana ministeriöiden ja viranomaisten toimintaa. Valtavirtaistamisen tarkoituksena on murtaa sukupuolineutraalit, osittain jopa sukupuolisokeat, menettelytavat ja kulttuuri.

Valtavirtaistamisen avulla virkamiehet omaksuvat sukupuolinäkökulman yhdeksi näkökulmaksi asioita valmistellessaan. Tarkoitus on lisätä virkamiesten tietoisuutta heidän päätöksensä vaikutuksista sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Tasa-arvokysymykset ovat hyvin erilaisia eri ministeriöiden hallinnonaloilla. Tämän vuoksi on tärkeätä, että jokaisen hallinnonalan asiantuntijat osaavat tunnistaa ja ottaa huomioon oman aihealueensa tasa-arvokysymykset. Tasa-arvossa ei ole kysymys samanlaisuuden vaatimuksesta vaan yhtäläisten mahdollisuuksien turvaamisesta. Erilaisuus ei aina merkitse eriarvoisuutta.

Valtavirtaistaminen ei korvaa tasa-arvopolitiikkaa eikä erillisiä tasa-arvoorganisaatioita.

Tavoitteena on hallinto- ja toimintatavat, joilla tuetaan tasa-arvon edistämistä osana kunkin ministeriön ja viranomaisen toimintaa. Tämä edellyttää hallintoprosessien ja hallintokulttuurin muutosta, uusien yhteistyösuhteiden ja kuulemistahojen mukaan vetämistä.

Valtavirtaistamista sovelletaan valtionhallinnossa seuraavilla alueilla:

- 1)** sukupuolivaikutusten arviointi lainsäädännön valmistelussa
- 2)** tasa-arvon edistäminen hankkeissa, kuten erilaisten ohjelmien valmistelussa
- 3)** talousarvion valmistelussa
- 4)** ministeriöiden hallinnonalojen virastojen ja laitosten tulosohjauksessa
- 5)** tasa-arvon edistäminen henkilöstöpolitiikassa

Suomi on sitoutunut sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamiseen allekirjoitettuaan YK:n Pekingin toimintaohjelman ja liittyttyään Euroopan unioniin, jonka perustamissopimus edellyttää sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamista. Tasa-arvolaki velvoittaa viranomaista luomaan ja vakiinnuttamaan sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Sosiaali- ja terveysministeriö
Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin (09) 16001

Internetissä: www.stm.fi > julkaisut

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

ISSN 1236-2123

ISBN 978-952-00-2495-6 (nid.)

ISBN 978-952-00-2496-3 (PDF)

